

EVL 2006. AASTA TEGEVUSEST

31. märtsil Tallinnas toimuval EVL Üldkogul tehakse kokkuvõtteid 2006. aasta tegevusest ja arutatakse liikmesühingute juhtidega Vaegkuuljate Liidu arendustegevust aastatel 2007-2008.

Oleme läbinud teise tegevusaasta Eesti Vaegkuuljate Liidu nime all. Uue kontoriruumi saamine EPI Koja majja Tallinnas, Toompuiestee 10, avardas veelgi meie tegevus- ja suhtlemisvõimalusi. Projektiga "Vaegkuuljate organisatsioonide arendamine kuulmispuudelite inimeste teenindamisel 2006. aastal" oli põhiülesandeks seatud liikmesühingute aktiivsuse suurendamine ja nende kaasamine oma piirkonna kuulmispuudega inimeste probleemide lahendamisele. Kohalike võimuorganite valimiskampaania ajal kohtuti mitmete saadikukandidaatidega ja ka Riigikogu liikmetega. Liidu kuulmisrehabilitatsioonialane tegevus toimus põhiliselt projektidega: "Kuulmisinfo 2006" ja „EVL õppe- koolitus 2006“.

Aruandeaastal toimetati ja anti välja 8 numbrit infolehte "AURIS". Kaks numbrit anti lisaks välja venekeelsena. Noorte ajakirja "Meie ise" suudeti koostada üks väljaanne.

Valmistati ette ja viidi läbi 9 maakondlikku infoüritust. Lisaks nimetatule sai osaletud ja aidatud läbi viia teabeüritusi liikmesühingutes. Mitmeid üritusi kajastati ka kohalikes ajalehtedes. Suur nõudmine oli kuulmisabi kirjaliku info järele.

Noorematel liikmesorganisatsioonidel täitus viies tegevusaasta: Viljandi, Harjumaa, Läänemaa, Võrumaa, Jõgeva, Valga, Hiiumaa Vaegkuuljate Ühingutel.

2006.aastal jätkati ühingute juhtide ja juhatuste liikmete koolitamist. Täiendõpet said ka

kuulmisnõustamise ja kuulmisabiga tegelevad inimesed. 2006. aastal viidi läbi noortele vaegkuuljatele üks suvine õppelaager ja üks õppeseminar tööhõive teemadel.

Esmakordselt osales Eesti Vaegkuuljate Liit ka SA EPIF meetme 1.3 projekti raames oma projektiga „Kuulmispuudega inimene tööturule sisenemiseks“ Peale läbiviidud koolituste, ankeetküsitluste ja õppeseminaride, sai projekti raames koostatud ja väljaantud brošüür „KUULMISINFO. ABIKS TÖÖANDJALE“. Osavõtjate hinnang läbiviidud õppeseminaride kohta oli valdavalt positiivne. Kuulmispuudega inimeste enesehinnang ja usk endaga toimetulemiseks on suurenenud.

Huvipakkuvaks kujunes ka ETV programminõustaja Raivo Suni poolt korraldatud küsitlus vaegkuuljate ja kurtide televisioonisaadete vaatamise kohta.

EVL veebileht internetis www.vaegkuuljad.ee on viimastel aastatel tänu Enn Kiilerile palju täienenud ja võimaldab saada vajalikku kuulmisrehabilitatsioonialast informatsiooni. Ühingute tegevust kajastav informatsioon on nähtav nüüd ka sõnas ja pildis.

Uno Taimla eestvedamisel sai koostatud lisaprojekt "Kuulmisabi teatmik" See rahastati EV Sotsiaalministeeriumi kaudu. Vaegkuuljate Liidu poolt anti viimane "KUULMIABI" teatmik välja 1999. aastal. Vahepealsel perioodil on toimunud olulised muutused tehniliste abivahendite arengus ja rehabilitatsiooniteenuste osutamisel.

Julgen väita, et vaegkuuljad kui erivajadustega inimesed, on linnades ja maakondades senisest paremini mõistetavamad ja ka liikmesühingud on muutunud rohkem nähtavamaks ja on arvestatavateks koostööpartneriteks oma piirkonna omavalitsustele.

On jätkunud koostöö Rootsisis Värmlandi Vaegkuuljate Ühinguga. Teistest vajalikest rahvusvahelistest üritustest on piiranud osavõttu rahalised võimalused.

Oleme oma Liidu tegevusega astunud juubeliaastasse. Eesti Vaegkuuljate Ühingu moodustamisest täitub 2008. aasta 6. märtsil 15 aastat.

Soovin kõigile vaegkuuljate ühingute liikmetele ja vabatahtlikele töötajatele **isiklikku õnne ja kaunist kevadet!**

Andrus Helenurm

KOOS OLID KUULMISKESKUSTE SPETSIALISTID

Kuulmisrehabilitatsiooni teenuseid osutavad põhiliselt kolm kuulmiskeskust: SA TÜ Kliinikumi Kõrvakliiniku Kuulmiskeskus, AS Ida Tallinna Keskaigla Kuulmiskeskus ja Kuulmisrehabilitatsiooni Keskus.

Millised on kuulmisabi andmise võimalused ja vajadused? Kas vaegkuuljaid rahuldab praegune kuulmisabi kvaliteet ja kättesaadavus? Kas kuulmisabivahendite riiklik doteerimine on piisav? Nendele ja paljudele teistele küsimustele vastuste saamiseks oli Vaegkuuljate Liidu algatusel kokku kutsutud kuulmiskeskuste juhtide ja spetsialistide **nõupidamine**. Sellest võtsid osa: Arvo Kannel Kuulmisrehabilitatsiooni Keskusest, dr Liina Luht ja sotsiaaltöötaja Raili Raadik AS Ida-Tallinna Keskaigla kõrva-, nina- ja kurguhaiguste osakonnast, dr Katrin Kruustük, dr Toomas Siirde, õde Tiia Johannes ja sotsiaaltöötaja Mari Reilson ning insener Ivan Pantšenko SA TÜ Kliinikumi Kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakonnast. Vaegkuuljate Liidust osalesid Andrus Helenurm ja Uno Taimla.

2006. aastal osutati kolme kuulmiskeskuse poolt kuulmisabiteenuseid riikliku toetusega 7 499 527 krooni eest. Võrreldes 2005. aastaga vähenes abivahendite saajate arv 570 inimese võrra! Kas kuulmiskeskused on hakanud halvemini tööle? Tuleb tõdeda, et sellise olukorra põhjustas 2006.aastal riikliku dotatsiooni piirhinna muudatuse 2500-lt kroonilt 3500 kroonile kehtestamine. Hakati väljastama paremaid ja kallimaid kuuldeparaate. Ühe abivahendi keskmine maksumus on endiselt kõige kõrgem AS Ida-Tallinna Keskaigla kuulmiskeskuses, kus pakutakse firma “Siemens” kuuldeparaate. SA TÜ Kliinikumi Kõrvakliiniku kuulmiskeskus võimaldab oma teeninduspiirkonna vaegkuuljatele põhiliselt “Widex” firma kuuldeparaate. Nende määramine, sobitamine ja häälestamine toimub arvuti abil kuulmiskeskuses. Vaegkuuljal peab aga olema võimalus valida temale sobivat kuuldeparaati erinevatelt firmadelt (sõltumata kuulmiskeskuses pakutavast)

Eestis on atesteeritud kaheksa haigla- ja polikliiniku kõrvaarsti, kelle pädevusse jäävad põhiliselt AS Tondi Elektroonika poolt toodetud kuuldeaparaatide määramine ja sobitamine. Kvaliteetsemate kuuldeaparaatide määramiseks ning kõrvaotsikute jälgendite võtmiseks, korraldavad Kuulmisrehabilitatsioonikeskus ja TÜ Kliinikumi Kuulmiskeskus väljasõite linnadesse ja maakonna keskustesse. Kõige suurem vajadus kuulmisabi järele on Ida –Virumaal, kus kuuldeaparaadi saamiseks on enam kui aastapikkune järjekord.

Kuulmirehabilitatsiooniteenuseid ei ole võimalik saada Narvas, Sillamäel ja teistes suuremates keskustes. Kuulmisabi saanud vanuritele jääb sageli väheseks kohanemistreening uue abivahendiga toimetulekuks. Hinnalise abivahendi kasutamine võib osutada mõnikord küsitavaks!

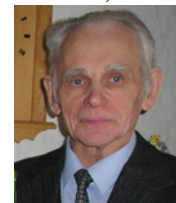
Nõupidamisel tõdeti, et aastatega on AS Tondi Elektroonika kuuldeaparaatide kasutamine hakanud vähenema. Üheks põhjuseks võib olla see, et mobiiltelefonidega suhtlemisel vajavad vaegkuuljad digitaalseid kuuldeparaate.

AS Ida-Tallinna Keskaigla Kuulmiskeskusest ja SA TÜ Kliinikumi kõrvakliiniku kuulmiskeskusest ei ole võimalik riikliku dotatsiooniga saada vaegkuuljale igapäevaelu toimetulekuks vajaminevaid abivahendeid. Vähesel määral on suutnud seda teha Kuulmisrehabilitatsioonikeskus Tallinnas. 2006.a. detsembris said eritelefoni isikliku abivahendi kaardi alusel enam kui 20 vaegkuuljat.

Kuulmiskeskused on võimelised tegelikult rohkem osutama kuulmisrehabilitatsiooni teenuseid. Seda piirab aga kuulmisabivahenditele eraldatav riiklik dotatsioonisumma. Seni on järjekordadesse registreeritud ainult kuuldeaparaadi soovijad. Järjekorda tuleks kindlasti võtta ka teisi kuulmisabivahendeid taotlevad isikud. Vaegkuuljate ühingud saaksid ka omalt poolt aidata kaasa abivahendite soovijate väljaselgitamiseks ja info edastamiseks maavalitsustele. Nõupidamisel tõstatati ka kuuldeaparaatide doteerimise piirhinna, 3500 krooni, kaotamise küsimus. Ettepanekut tuleb veel analüüsida, põhjendada ja siis edastada taotlus EV Sotsiaalministeeriumile.

Vähem kuulmisrehabilitatsioonialast infot aitab ajutiselt leevendada Vaegkuuljate Liidu poolt 2006.aasta lõpus väljaantud väiketrükised: “KUULMISINFO ABIKS TÖÖANDJALE” ja “KUULMISABI TEATMIK”. Kuna Kuulmiskeskustel ei ole oma kodulehte internetis, siis tuleks lisainfot vaadata EVL kodulehelt <http://www.vaegkuuljad.ee> Osavõtjad avaldasid arvamust, et kuulmiskeskuste spetsialistid koos Vaegkuuljate Liidu esindajatega peaksid selliseid töönõupidamisi korraldama vähemalt kord aastas.

Uno Taimla

ÜLDKOOSLEKUD LIIKMESÜHINGUTES

Aasta esimesel poolel viiakse liikmesühingutes läbi üldkoosolekuid. Peaküsimusena analüüsitakse möödunud tegevusaasta tööd, kinnitatakse finantsaruanne ja vaadatakse üle käesoleva aasta tegevuskava. Vastavalt põhikirjale võib üldkoosolekul päevakorras olla ka uue juhatuse valimine.

Valga Vaegkuuljate Ühingu üldkoosolek toimus 16. veebruaril Valgamaa Puuetega Inimeste majas. Samas on läbi viidud enamus aruandeaasta üritusi (loengud, teabeüritused, õppeseminarid jm). Vaatamata sellele, et liikmed on põhiliselt vanemaelised, osaletakse aktiivselt väljasõitudel ja ekskursioonidel. Valga Maavalitsus ja ka mitmed vallavalitsused on seltsi esinaise Vaike Visnapuu tegevust kuulmispuudega inimeste teenindamisel hinnanud positiivselt. Tublid abilised on juhatuse liikmed Tiina ja Toomas Visnapuu. Probleemiks 2007. aasta ürituste läbiviimisel on Valgamaa Puuetega Inimeste maja jätkuv remont. Samuti sooviksime, et SA TÜK Kõrvkliiniku kuulmiskeskuse spetsialistide töövisiite Valgamaale.

Jõhvi ja selle lähikonna vaegkuuljad kogunesid oma üldkoosolekule 20. veebruaril. Kuna üle poolte liikmetest suhtlevad vene keeles, siis toimus üldkoosolek kahes osas: alguses eesti keelt valdavate vaegkuuljatega ja seejärel vene keelt kõnelevate vaegkuuljatega. Juhatuse esinaine Hilja Makara andis ülevaate 2006. aastal toimunud ja läbiviidud üritustest. Paljud vaegkuuljad võtavad osa ka pensionäridele korraldatavatest üritustest. 2007. aastal on plaanis samuti mitmed loengud, tervise-üritused, kohtumised ja ka ekskursioonid. Kuulmisabivahendite saamisest ja kuulmisteoste osutamisest rääkis Ida-Viru Kesksaigla kõrvaarst dr Aime Ruusalu. EVL Juhatuse liige Uno Taimla jagas vaegkuuljaile ka

venekeelset infot ja lubas, et Vaegkuuljate Liidu poolt antakse kord kvartalis välja üks venekeelne infoleht „AURIS“ erinumbrer. Juhatuse liikmed Mall Enok ja Galina Belova lubasid anda omapoolse panuse Jõhvi Vaegkuuljate tegevusplaanide elluviimisel.

6. märtsil toimus **Viljandi** Vaegkuuljate Ühingu üldkoosolek. Kuus tegevusaastat on möödunud kiiresti. Kuulmispuudega inimeste arendustegevusele on aidanud kaasa Viljandi Puuetega Inimeste Nõukoja positiivne suhtumine. Vastastikused ja kasulikud kohtumisüritused on toimunud Võrumaa, Põlvamaa jt vaegkuuljatega. Meelsasti võetakse osa terviseüritustest, ekskursioonidest jm.

Ühingu liikmete arv on kasvanud tänu läbiviidud õppe- ja teabepäevadele ning koolitustele. Juhatuse esinaine Erika Kiviloo on koostanud ja esitanud mitmeid projektitaotlusi. Üheks suuremaks ettevõtmiseks oli Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) projekti “Lõuna Viljandimaa äärealade puuetega inimeste ettevalmistamine tööturule” teostamine. Üldkoosolekust võttis osa ka EVL esimees Andrus Helenurm, kes avaldas tänu ja tunnustust Viljandi VÜ esinaisele Erikale, juhatuse liikmetele Aime Soosalule ja Tiiu Kaljurannale ning soovis kordaminekuid 2007. aasta tegevuste elluviimisel.

Läänemaa vaegkuuljad arutasid oma ühingu 2006. a. tegevust 7. Märtsil Haapsalus. Ehki juhatuse esimehed on aastatega küll vahetunud, on juhatuse liikmed Viivi Einmann, Helju Paiso jt suutnud plaanitud üritused teostada. Aktiivne on olnud terviseüritustest, kuulmisabi õppe- ja teabepäevadest osavõtt. Läbiviidud üritused on toonud juurde ka uusi ühingu liikmeid.

Kohtumisüritused teiste vaegkuuljate ühingutega (Jõhvi, Saaremaa jt) on andnud ka kogemusi organisatsioonilise töö valdkonnas.

Juhatuse liikmeks saanud Ülo Koemets valiti Läänemaa Vaegkuuljate Ühingu esimeheks. Edaspidiseid tegevusjuhiseid ja nõuandeid jagas nii uuele juhile, kui ka Läänemaa vaegkuuljate aktivistidele EVL Juhatuse esimees Andrus Helenurm.

Pealinnast kõige kaugema ühingu - **Võrumaa** Vaegkuuljate Ühingu liikmed viisid oma aastakoosoleku läbi 14. märtsil. Seekordne kogunemine leidis aset Võrumaa Puuetega Inimeste Koja uues asupaigas, Võru Polikliiniku majas. Juhatuse esimees Johannes Siidra esitas aruandeaasta tegevuse. Oli huvitavaid loenguid,

KUULUTUS: Kallid sõbrad! Vabad kohad veel vaegkuuljate Itaalia ja Rootsi puhkusereisidele. Küsige infot Viljarilt: mob. 53310302, tel. 4898391, e-post viljardoke2@hotmail.ee

NALJA KAH: Kes on päev otsa virk nagu mesilane ja tugev kui härg, lõhub tööd nagu hobune ja õhtuks on väsinud kui koer – see peaks loomaarsti juurde minema.

KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046
- **NB! AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616 Avatud **kella 9–13 E– R**
- **NB! Eesti Vaegkuuljate Liidu** kontor asub Tallinnas, **Toompuiestee 10**. Telefon **6 616 394**.

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel/faks 6 616 394

Toompuiestee 10, 10137 Tallinn

Kodulehekülg: <http://www.vaegkuuljad.ee>

E-post: vaegkuuljad@hotmail.ee,

vaegkuuljad@vaegkuuljad.ee

Uno Taimla, Enn Kiiler

terviseüritusi, ekskursioone jm. Johannes on enda peale võtnud ka kuuldeaparaatide hoolduse- ja remondiküsimused. Alati on saadaval patareid ja muud tarvikud. Üksmeelselt tunnistati Võrumaa VÜ Juhatuse tegevus 2006 aastal heaks. Endine juhatuse liige Kalle Arumäe tegi ettepanekuid muudatuste sisseviimiseks ühingu põhikirja. Need jäävad Juhatusele läbivaatamiseks ja seisukoha võtmiseks.

Arvestades senise juhatuse liikmete head tööd otsustati, et juhatuse senine koosseis Johannes Siidra juhtimisel jätkaks ühingu juhtimist järgneval kahel aastal. Vaja oleks juurde vabatahtlikke ühingu ja juhatuse liikmeid, kes oleksid abiks ja toeks ühistegevuse läbiviimisel. EVL Juhatuse liige Uno Taimla avaldas tänu juhatuse liikmetele tehtud töö eest ja julgustas ikka edasi tegutsema. Läbirääkimisel Võru Maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna peaspetsialisti Helbe Munsikiga avaldati lootust, et seni teostatud kuulmisabi-nõustamist võib hakata edaspidi pakkuma sotsiaalteenusena.